

РЕШЕНИЕ

№ 599

гр. Дупница, 21.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ДУПНИЦА, V-ТИ СЪСТАВ ГО, в публично заседание на петнадесети декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Мирослав Р. Саневски

при участието на секретаря Роза Д. Цветанова
като разгледа докладваното от Мирослав Р. Саневски Гражданско дело № 20221510101113 по описа за 2022 година

„УНИКРЕДИТ БУЛБАНК” АД, ЕИК: 831919536, със седалище и адрес на управление: гр.София, пл. „Света Неделя“ № 7, е предявила **срещу Г. С. В.**, ЕГН: *****, с адрес: ***, искове с правно основание чл.422, вр. с чл. 415 от ГПК. Иска съдът да признае за установено по отношение на ответницата, че същата му дължи следните суми: 1 000.00 лева-лавница по сключения между страните Договор за банков потребителски кредит на физическо лице, усвояван чрез овърдрафт по разплащателна сметка № 509/0041/R2639458 от 18.04.2017г., за периода от 18.04.2019г. до 29.10.2021г.; 54.50 лева-неразрешен овърдрафт, дължим за периода от 17.08.2018г. до 29.10.2021г.; 233.15 лева-лихва за просрочена главница, дължима за периода от 21.02.2019г. до 29.10.2021г.; 13.92 лева-неустойка за просрочена редовна лихва, дължима за периода от 21.02.2019 г. до 29.10.2021г. и 255.28 лева неустойка за просрочена главница, дължима за периода от 21.02.2019 г. до 29.10.2021 г.

Ищецът твърди, че между страните е сключен Договор за банков потребителски кредит на физическо лице, усвояван чрез овърдрафт по разплащателна сметка № 509/0041/ В 2639458 от 18.04.2017г. Съгласно чл.12.1 от Договора срокът за ползване и погасяване на кредита е удължен от страна на Банката. На 17.08.2018г. е ползван неразрешен овърдрафт, поради което срокът не е удължаван повторно и падежът е настъпил на 18.04.2019г. С настъпването на падежа кредитополучателя е следвало да заплати изцяло своето задължение.

Длъжникът е уведомен за размера на задължението по кредита с връчена му покана, с която ѝ е даден срок и възможност за доброволно изпълнение на задължението към Банката.

Понеже такава не последвало, ищецът депозирал заявление по чл. 417 от ГПК пред РС-Дупница, по което било образувано ч.гр.д.№ 2151/2021г. и били издадени заповед за незабавно изпълнение и изпълнителен лис. Тъй като по образуваното изпълнително дело заповедта за изпълнение е връчена на ответницата по реда на чл. 47, ал. 5 от ГПК, съдът, на осн. чл. 415, ал. 1, т. 2 от ГПК, е указал на заявителя да предяви иск за установяване на вземането си.

В срока за отговор на исковата молба по реда на чл. 131 ГПК е депозиран такъв от ответника, чрез назначения му от съда особен представител, който изразява становище за неоснователност на предявените искове. Прави възражение за нищожност на клаузите за неустойка в договора за кредит, поради противоречието им с императивни разпоредби на ЗПК и добрите нрави. Счита, че ответникът не е надлежно уведомен за предсрочната изискуемост на кредита. Сочи, че от исковата молба не става ясно по какъв начин са формирани претендираните неустойки и на както основание.

Съдът като прецени събраните по делото доказателства по отделно и в тяхната съвкупност, ведно с доводите и твърденията на страните, приема за установено от фактическа и страна следното:

С исковата молба е представен Договор за банков потребителски кредит на физическо лице, усвояван чрез овърдрафт по разплащателна сметка № 509/0041/R2639458, сключен между страните на 18.04.2017г., съгласно който банката е предоставила на кредитополучателя кредит в размер на 1000.00 лева. Приложени са към исковата молба общи условия на банката, съгласно които е формирана претендираната сума в размер на 1556.85 лв., като сума от всички усвоявания, които кредитополучателят-длъжник е правил. Ответницата е подписала лично представените общи условия. Приложен е и погасителен план, подписан от длъжника и представляващ неразделна част от договора.

От приетото по делото заключение на вещото лице по назначената съдебно-счетоводна експертиза се установява, че на 18.04.2017г. е сключен Договор за банков потребителски кредит на физическо лице, усвояван чрез овърдрафт по разплащателна сметка №509/0041/Б 2639458 с размер на лимита 1000.00лв,договорна лихва 91.25лв. и такса за управление на сметката 1.00лв или общ размер на кредита 1092.25лв.

Овърдрафтът е краткосрочен кредит за оборотно финансиране, който има фиксиран лимит и срок-лимит 1000.00лв. Заемополучателят се е задължил да върне дължимата по договора сума с годишен лихвен процент 9% по редовната главница и Годишен лихвен процент на разходите 9.4927%. Сумата па предоставения кредит е отпусната на 18.04.2017г. със срок за усвояване и погасяване 18.04.2018г.

Кредитът е усвоен еднократно по банков път на 18.04.2017г. Сумата е преведена по сметка BG70UNCR70001522409279 в „Уникредит БУЛБАНК“ АД с титуляр Г. С. В.. Усвоената сума се погасява автоматично с постъпленията по сметката. Няма фиксирана честота на погасяване. Погасената част може да бъде усвоявана многократно в рамките на договорения срок и условия и се усвоява директно по разплащателна сметка на

кредитополучателя. Задължението за изплащане на кредита при сключване на Договора е за срок от една година с гратисен период за погасяване на главницата 11/единадесет/ месеца. Главницата може да бъде внесена еднократно на датата на падежа -18.04.2018г.

Крайният срок за погасяване на кредита към датата на неговото сключване е с падежна дата 18.04.2018г. Предвидения срок се удължава многократно с период от една година при условие че кредитополучателят спазва условията на договора, не е в просрочие на нито едно свое задължение към кредитора в уговорените срокове. В конкретния случай срокът за ползване и погасяване на кредита е удължен от страна на банката до 18.04.2019г.

Ежемесечно се дължат лихвените плащания върху усвоената главница, която е дължима в края на периода съгласно договора за кредит. Лихвата се изчислява на база ползваната сума за съответния брой дни, през които е ползвана.

Съгласно т.11.2 от Договора, при неизпълнение от страна на Кредитополучателя на ежемесечно дължима лихва по усвоената част на кредита, тази лихва се отнася като усвоена част от разрешения кредитен лимит. Ако кредитния лимит е усвоен изцяло, то неплатената лихва се отнася като неразрешен овърдрафт и този овърдрафт се олихвява с договорената лихва по т 5.4 от Договора-обезщетение /неустойка/ за забава, представляващо 10% законна лихва и е незабавно изискуем.

Понятието „неразрешен овърдрафт“ накратко означава, че е ползвана сума над одобрения лимит. Възможно е, ако се направи плащане, което все още не е отразено от информационната система и съответно това означава, че все още се разполага с тези пари. Ако се направи още едно плащане или теглене, няма да има пречка същото да бъде извършено, но когато плащанията/тегленето се осчетоводят в счетоводната система на банката, ще са ползвани повече пари, отколкото има като лимит, които ще са неразрешен овърдрафт и са дължими веднага. За тази сума се плащат наказателни лихви.

На 17.08.2018г. е ползван неразрешен овърдрафт в размер на 54.50 лв., поради което срокът не е удължен повторно. Падежът е настъпил на 18.04.2019г. и ответницата е следвало да заплати изцяло своето задължение. Ищецът е изпратил покана за доброволно изпълнение, с краен срок за издължаване 21.02.2019г. С тази покана Г.

В. е уведомена че към 20.01.2020г. формираният към банката дълг възлиза на 1233,94лв. ,от които: 1000.00лв.-главница и 233.94 лв.-лихви.

Към момента на изготвяне на експертизата, дължимата от ответницата сума по договора кредит възлиза на общо 1556.85 лв., от които включваща:

1000.00 лв. - дължима главница по договора за периода от 18.04.2019г. до 29.10.2021г.; 54.50лв.-неразрешен овърдрафт, дължим за периода от 17.08.2018г. до 29.10.2021г.; 233.15 лв.-размерът на лихвата за забава на плащането върху просрочената главница за исковия период до 20.01.2020г. /датата, отбелязана в доброволната покана/; 13.92лв.-неустойка за просрочена редовна лихва за периода от 21.02.2019г. до 29.10.2021г. и 255.28лв.-неустойка за просрочена главница дължима за периода от 21.02.2019г. до 29.10.2021г.

Приложена е към исковата молба покана, с които е обявена предсрочната изискуемост на кредита, връчени от ЧСИ по реда на чл. 47 от ГПК.

Анализът на така установените факти и обстоятелства по делото, налага следните правни изводи:

Предявеният иск е положителен установителен с правно основание чл.422, вр. с чл. 415 от ГПК, вр. с чл.79, ал. 1 и чл.86 от ЗЗД - за съществуването на парично вземане, за което на ищеца е издадена в заповедно производство по ч.гр.д. 2151/2021г. по описа на Районен съд-Дупница заповед за изпълнение на основание чл. 417 от ГПК, но са му били дадени указания в едномесечен срок да заведе дело за установяване на вземането си, заради връчване на заповедта при условията на чл. 47, ал. 5 от ГПК, чрез залепване на уведомление, което същият е сторил.

В тежест на ищеца е да докаже съществуването на вземането-сключването на договора за кредит и предаването на сумата по него съгласно уговореното, поемането на задължение от ответника да върне заетата сума, както и размера на претенцията си. С оглед на представените по делото писмени доказателства, съдът приема за установено сключването на процесния договор, сключен между страните, съгласно който банката е предоставила на кредитополучателя кредит, усвояван чрез овърдрафт по разплащателна сметка. Не съществува и съмнение, че ответницата е ползвала предоставения ѝ кредитен лимит.

Видно от изготвената експертиза и приложените по делото доказателства, ответникът не е изпълнявал своите задължения, като влязъл в просрочие с погасяването на главница и лихва, поради което кредитът е станал изцяло изискуем в пълен размер преди подаването на заявлението по чл. 417 от ГПК в заповедното производство.

Кредиторът е регистриран като банка. Предвид на изложеното, съдът намира, че в процесния случай са приложими задължителните тълкувания, дадени в т.18 от ТР №4/2013г. от 18.06.2014г. по тълк.д.№4/2013г. на ОСГТК на ВКС, съгласно които предсрочната изискуемост настъпва при наличието на две кумулативно предвидени предпоставки: уговорено в договора основание в този смисъл за едностранна промяна на условията по него касаещи срока, както и упражняване на банката на правото да обяви кредита за предсрочно изискуем чрез изявление, което следва да е достигнало до длъжника. Видно от приетата като доказателство по делото покана и констативен протокол към нея, се установява връчване на поканата, с която Банката – ищец уведомява длъжника за обявената от нея предсрочна изискуемост, поради забава в погасяването на задълженията по договора, по реда на чл.47, ал.5, вр. ал.1 от ГПК. Неоснователни са възраженията на особения представител на ответника, че предсрочната изискуемост на договора за кредит не е надлежно обявена, понеже нотариалната покана е връчена по реда на чл. 47 от ГПК. Нотариусът (или ЧСИ) връчва документи и книжа по реда на чл. 592 ГПК във връзка с чл. 37-58 ГПК и чл. 50 ЗННД. В определение № 47/17.01.2011г по ч.т.д. № 719/2010г на ВКС, II т.о., е прието, че съгласно чл. 47 ал.1 ГПК, този начин на връчване се прилага в случаите, когато ответникът не може да бъде намерен на посочения по делото адрес и не се намери

лице, съгласно да получи съобщението. Прието е също, че доколкото прилагането на този начин на връчване е допустимо само при наличието на точно определени предпоставки и за да бъде извършена преценка относно редовността на връчването, в съобщението трябва да са посочени конкретно обстоятелствата, които са обусловили прилагането на такова връчване. В настоящия случай, това изискване е изпълнено. Удостоверяване надлежността на връчването по посочения ред е направено върху самата покана.

Размерът на дължимата от ответницата главница по сключения договор е изчислен от вещото лице по приетата съдебно – счетоводна експертиза и е 1000.00 лева. Задължението за заплащане на договорната лихва страните са уговорили в чл. 4 от договора, в размер на 9% по редовната главница и Годишен лихвен процент на разходите 9.4927%. В тежест на заемателя/кредитополучателя може да се възложи да заплаща възнаградителна лихва по сключен договор за потребителски заем/кредит и това не противоречи на разпоредбите на ЗПК, а така също на чл. 240, ал. 2 ЗЗД. Тази лихва представлява печалба за заемотателя за това, че заемателят ползва неговите парични средства и тя има възнаградителен, а не наказателен характер, поради което се дължи така, както е уговорена. Няма пречка страните да уговорят размера ѝ над размера на законната лихва и тяхната свобода на договаряне не е ограничена от разпоредбата на чл. 10, ал. 2 ЗЗД, но максималният размер на договорната лихва (възнаградителна или компенсаторна) е ограничен от чл. 9 ЗЗД, доколкото съдържанието на договора не може да противоречи на повелителни норми на закона и в равна степен и на добрите нрави. В този смисъл ограничението се отнася както за гражданските, така и за търговските сделки (арг. от чл. 288 ТЗ). С оглед характера на процесния договор, неговата цел, съдът намира, че договорената възнаградителна лихва не може да се счете за прекомерна, водеща до противоправно облагодетелстване и противоречаща на добрите нрави. Видно от представеното с исковата молба и заявлението по чл. 417 от ГПК извлечение от счетоводните книги, същото е посочено коректно, така е издадена и заповедта за изпълнение по чл. 417 от ГПК.

Досежно претенцията, касаеща лихвата за забава: вземането на това основание възниква при наличие на главно парично задължение, настъпила негова изискуемост и неизпълнение на същото, като предметът на това вземане е обезщетение за вредите, които неизпълнението обективно и закономерно причинява. С оглед постигнатата между страните договорка, предвиждаща дължимостта на мораторна лихва за забава при просрочие при заплащането на погасителни вноски и предвид изложеното от вещото лице, че длъжникът е преустановил плащанията по кредита, съдът намира, че същият е изпаднал в забава и дължи на ищеца и лихва за забава, така както същата се претендира с исковата молба, чийто размер е изчислен от вещото лице.

Задължението за заплащане на такси за обслужване на кредита е предвидено в чл. 5 от договора за кредит и са дължими от кредитополучателя, поради което и с оглед заключението на вещото лице, съдът приема иска за доказан и за сумата от 98.63 лева, представляваща начислени такси за обслужване на кредита.

Основателна е претенцията и частта ѝ относно дължимата неустойка, съдът намира, че същата е основателна и предвиденият размер не противоречи на законите и добрите нрави. Съгласно т.11.2 от Договора, при неизпълнение от страна на Кредитополучателя на ежемесечно дължима лихва по усвоената част на кредита, тази лихва се отнася като усвоена част от разрешения кредитен лимит. Ако кредитния лимит е усвоен изцяло, то неплатената

лихва се отнася като неразрешен овърдрафт и този овърдрафт се олихвява с договорената лихва по т 5.4 от Договора-обезщетение /неустойка/ за забава, представляващо 10% законна лихва и е незабавно изискуем. Понятието „неразрешен овърдрафт“ накратко означава, че е ползвана сума над одобрения лимит. По съображенията, изложени за дължимата възнаградителна лихва, съдът намира, че така уговорената между страните неустойка не влиза в противоречие с императивните разпоредби на ЗПК и ЗЗП, поради което се дължи.

По разноските:

Съдът в исковото производство се произнася с осъдителен диспозитив по дължимостта на разноските в заповедното производство, включително и когато не изменя разноските по издадената заповед за изпълнение /Тълкувателно решение № 4 от 18.06.2014 г. на ВКС по тълк. д. № 4/2013 г., ОСГТК/, поради което, на основание чл.78 ал.1 ГПК, и с оглед направеното и ищеца искане, ответникът следва да бъде осъден да заплати направените от ищеца разноски както в настоящото производство, в размер на общо 768.86 лв., от които: 300.00 лв.-внесен депозит за назначаване на особен представител, 300.00 лв.-внесен депозит за възнаграждение на вещото лице по назначената ССчЕ и 168.86 лв.-внесена държавна такса, така и в производството по ч.гр.д.№ 2151/2021г. на ДРС, в размер на общо 81.14 лв., от които: 50.00 лв.-заплатено адвокатско възнаграждение е 31.14 лв.-внесена държавна такса.

Така мотивиран съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, по иск с правно основание чл.422, вр. с чл. 415 от ГПК, предявен от „УНИКРЕДИТ БУЛБАНК” АД, ЕИК: 831919536, със седалище и адрес на управление: гр.София, пл. „Света Неделя“ № 7, срещу Г. С. В., ЕГН: ***, с адрес: ***, че ответницата дължи на дружеството-ищец, по сключения между страните Договор за банков потребителски кредит на физическо лице, усвояван чрез овърдрафт по разплащателна сметка № 509/0041/R2639458 от 18.04.2017г., сума в размер на общо 1556.85 лв. (хиляда петстотин петдесет и шест лева и осемдесет и пет стотинки), от които: 1 000.00 (хиляда) лева-главница, за периода от 18.04.2019г. до 29.10.2021г.; 54.50 лв. (петдесет и четири лева и петдесет стотинки)-неразрешен овърдрафт, дължим за периода от 17.08.2018г. до 29.10.2021г.; 233.15 лв. (двеста тридесет и три лева и петнадесет стотинки)-лихва за просрочена главница, дължима за периода от 21.02.2019г. до 29.10.2021г.; 13.92 лв. (тринадесет лева и деветдесет и две стотинки)-неустойка за просрочена редовна лихва, дължима за периода от 21.02.2019г. до 29.10.2021г. и 255.28 лв. (двеста петдесет и пет лева и двадесет и осем стотинки)- неустойка за просрочена главница, дължима за периода от 21.02.2019 г. до 29.10.2021г.**

ОСЪЖДА Г. С. В., ЕГН: ***, с адрес: ***, да заплати на „УНИКРЕДИТ БУЛБАНК” АД, ЕИК: 831919536, със седалище и адрес на управление: гр.София, пл. „Света Неделя“ № 7, сумата от 768.86 лв. (седемстотин шестдесет и осем лева и**

осемдесет и шест стотинки) – направени разноси по настоящото дело, както и сторените разноси по ч.гр.д.№ 2151/2021г. по описа на ДРС, **в размер на 81.14 лв. (осемдесет и един лева и четиринадесет стотинки).**

Решението подлежи на обжалване пред ОС-Кюстендил в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Дупница: _____